

40-4/2023

MUNKATERV A BERZSENYI DÁNIEL KÖNYVTÁR
KÖNYVTÁRELLÁTÁSI SZOLGÁLTATÓ RENDSZERBEN VÉGZETT MUNKÁJÁHOZ
2023.

AZ INTÉZMÉNY SZÉKHELYE: SZOMBATHELY
AZ INTÉZMÉNY VEZETŐJÉNEK NEVE: DR. BARÁTHNÉ MOLNÁR MÓNIKA

Tartalom

1. Helyzetkép.....	3
1.1. Vas vármegye településeinek könyvtárellátási helyzete számokban.....	3
1.2. Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működéséről	3
1.3. A központi költségvetési támogatás egységes feladatalapú felhasználási terve	7
2. A vármegyei hatókörű könyvtár által nyújtott szolgáltatások.....	11
2.1. Állománymenedzsment.....	12
2.1.1. Gyűjteményfejlesztés	12
2.1.2. Állomány nyilvántartása, feltárása, gondozása	14
2.2. Dokumentumszolgáltatás.....	15
2.3. Információs szolgáltatás	15
2.4. Közösségi szolgáltatások.....	16
2.5. Speciális könyvtári szolgáltatások, dokumentumok, eszközök biztosítása a fogyatékossgal élők számára.....	17
2.6. Szakmai képzés, továbbképzés.....	17
2.7. Eszközbeszerzés.....	18
2.8. A megyei könyvtár által a kistéleplési megállapodásban vállalt további szolgáltatás.....	18
3. Szolgáltató könyvtár	19
4. Minőségfejlesztés, minőségirányítás, a szolgáltatás dokumentálása	19
5. Kommunikáció dokumentálása	20

1. Helyzetkép

1.1. Vas vármegye településeinek könyvtárellátási helyzete számokban

A Berzsényi Dániel Könyvtár **állami feladatként**, az 1997. évi CXL törvény 64. és 66. § alapján teljesíti **térségi szolgáltatási kötelezettségeit**, **gondoskodik** a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működtetéséről. A KSZR **feladatellátásának** pénzügyi **stabilitását** a **kiegészítő állami támogatás** biztosítja. Ennek **összege** a 2022. évi forrással megegyező összeg, azaz **142 713 540,- Ft.** Felhasználásának tervezete a 39/2013. (V. 31.) EMMI rendelet alapján, illetve az ellátandó települések szükséglete alapján történik.

1.2. Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működéséről

2023-ban, Vas vármegye 216 településéből **203** kapcsolódik a **Könyvtárellátási és Szolgáltató Rendszerhez**. Az ellátott települések közül **202** szolgáltató hely **községben**, **1** pedig **városban** – (**Óriszentpéter**) működik. 2022-hez képest az ellátandó települések számának növekedését nem tervezzük. **2023-ban nincs olyan településünk, ahol ne lenne könyvtári ellátási pont.**

Vas vármegye közkönyvtári rendszere		
Típus	Város	Község
- nyilvános könyvtár	12	1
- könyvtári információs és közösségi szolgáltató hely	1	202
Összesen	13	203

A nyilvános könyvtárak esetében a vármegyei hatókörű városi könyvtár az alábbi feladatokat végzi:

- szaktanácsadás,
- statisztikai adatszolgáltatás,
- szakmai műhelynapok, továbbképzések,
- segíti a minisztériumi elváráshoz igazodó beszámolók és munkatervek készítését, gondoskodik azok központi felületre való határidős feltöltéséről,
- támogatja a minősített könyvtári címre pályázó nyilvános könyvtárak felkészülését,
- az országos pályázati kiírások függvényében törekszik a nyilvános könyvtárak bevonására, (októberi könyvtári hét),
- önköltségi áron biztosít könyvkötészeti lehetőséget együttműködő partnereinek.

A **Berzsenyi Dániel Könyvtár** a **kulturális alapellátás** részeként kistélepülési szinten biztosítja az ott élők számára az **alapszintű könyvtári és információs szolgáltatásokhoz** hozzáférést:

✓ **alapszolgáltatások:**

- dokumentum-ellátás / gyűjteménygondozás;
- közösségi szolgáltatások, közösségfejlesztés;
- közhasznú, helyismereti információszolgáltatás;
- szakmai tudásmegújítás;
- könyvtári nyomtatványok biztosítása;

✓ **kiegészítő szolgáltatások:**

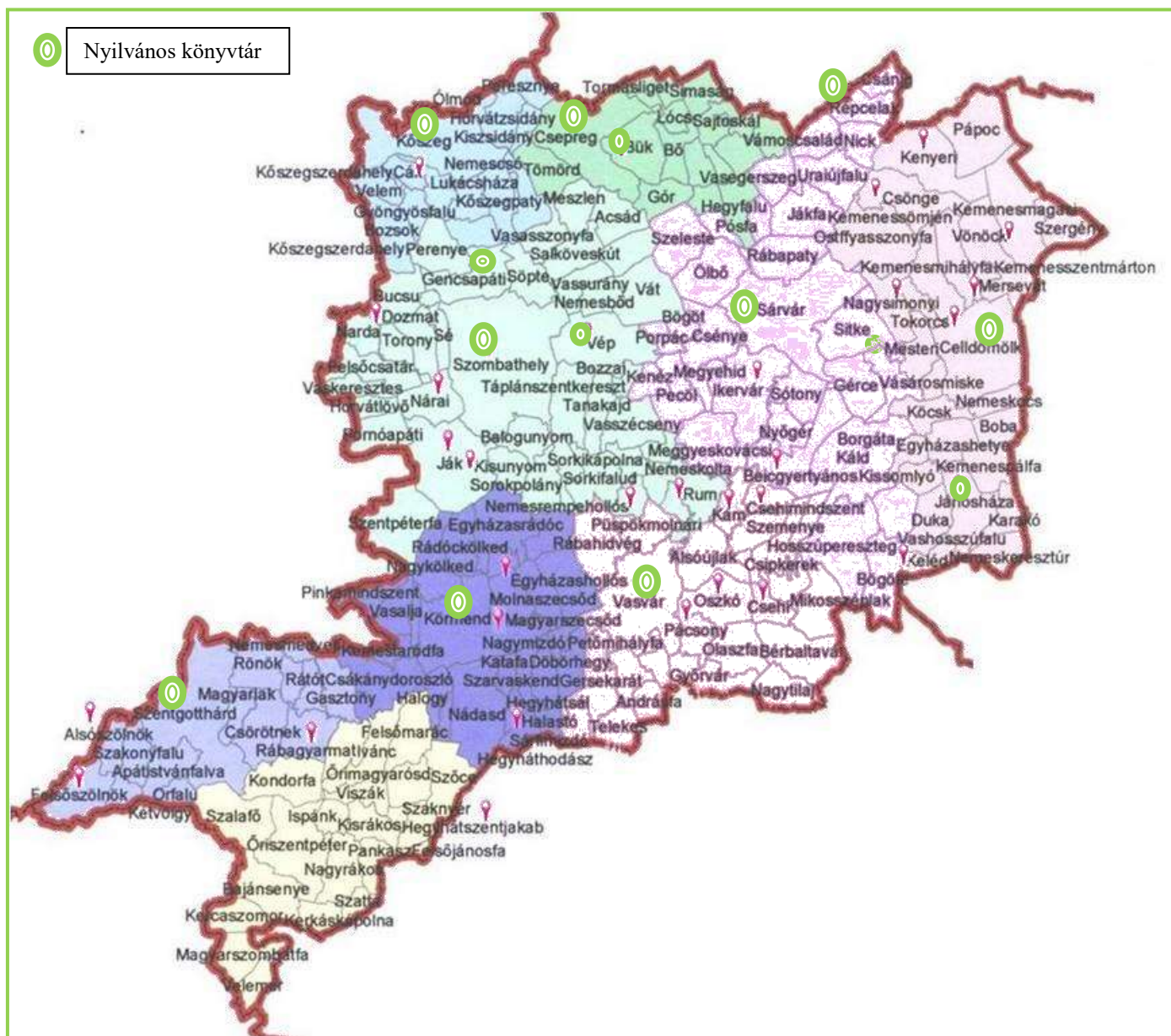
- IKT és eszközfejlesztés, könyvtári bútorzatok korszerűsítése;
- **minőségbiztosítás:**
 - a VKSZR működéséhez kapcsolódó elégedettség- és igényfelmérés
 - igényfelmérés: kistélepülési könyvtár- és olvasásnépszerűsítő programok,
 - elégedettségvizsgálat: alapfokú könyvtárosi tanfolyam;
- könyvtári fejlesztési lehetőséget kínáló pályázatokon induló önkormányzatok részére szakmai tanácsadás, a pályázat szakmai anyagának összeállítása.

A KSZR feladatellátást a gazdaságosság és a hatékonyság szempontrendszerét figyelembe véve 2023-ban is öt városi könyvtár szolgáltatásközvetítésbe való bevonásával tervezzük:

Közvetlenül szolgáltató könyvtár	Közvetlenül ellátott szolgáltató helyek száma
Berzsenyi Dániel Könyvtár – Kőszeg/Szombathely térsége	64
Kemenesaljai Művelődési Központ és Könyvtár – Celldömölk térsége	26
Körmenyi Kulturális Központ, Múzeum és Könyvtár – Körmeny/Őrség térsége	45
Nádasdy Ferenc Múzeum, Művelődési Központ és Könyvtár – Sárvár térsége	32
Móra Ferenc Városi Könyvtár és Múzeum – Szentgotthárd térsége	14
Dr. Bendefy László Városi Könyvtár – Vasvár térsége	22

2023-ban a feladatok tényleges megvalósulását az energetikai költségek további emelkedéséhez kapcsolódó intézkedések befolyásolhatják, és szükségessé válhat az újra tervezés.

Vas vármegye könyvtárellátási térképe – 2023. január 1.

A VKSZR – a kisebbségi önkormányzatokkal kötött külön megállapodás nélkül, a törvényi előírásoknak megfelelően – 2023-ban is folyamatosan végzi a **kisebbségi települések** és az érintett **településrészek** (horvát, német, szlovén) anyanyelvű dokumentum-ellátását, és szervezi a nemzeti identitás megőrzését segítő könyvtári közösségi programokat.

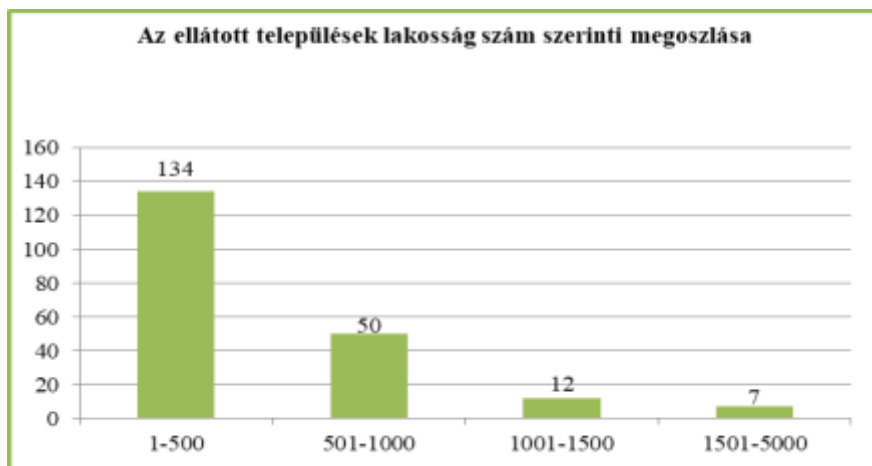
Nyelvterület	Település/településrész:
horvát	Felsőcsatár, Horvátlövő, Horvátzsidány, Narda, Ólmod, Peresznye, Szentpéterfa
német	Kiszsidiány, Pornóapáti, Rábafüzes, Rönök, Vaskeresztes, Vasszentmihály
német/szlovén	Alsószőlők
szlovén	Apátistvánfalva, Felsőszőlők, Rábatótfalu, Szakonyfalva

KSZR szolgáltatást igénylő települések lakosság szám szerinti megoszlása 2022-2023

Könyvtárak		Könyvtárak száma (db) 2022	Könyvtárak száma (db) 2023	Lakosság száma összesen 2023 ¹
Könyvtárellátási Szolgáltató Helyek	vármegyei hatókörű könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 0 - 500 lakosú településen	134	134	36 041 fő
	ebből könyvtárbusszal ellátott település 0	0	0	0
	vármegyei hatókörű könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 501 - 1000 lakosú településen	50	50	34 549 fő
	ebből könyvtárbusszal ellátott település 0	0	0	
	vármegyei hatókörű könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 1001 - 1500 lakosú településen	12	12	14 368 fő
	ebből könyvtárbusszal ellátott település 0	0	0	0
	vármegyei hatókörű könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 1501 - 5000 lakosú településen	7	7	14 001 fő
Összesen	203	203	99 259 fő	
Nemzetiségi könyvtárat fenntartó nemzetiségi önkormányzattal kötött megállapodás alapján	19	19	10 569 fő²	
A települési közkönyvtári és iskolai könyvtári feladatokat együttesen ellátó szolgáltató helyek száma	7	7	8 694 fő	
	ebből megkötött megállapodások száma	0	0	0

¹ Magyarország lakossága 2022. január 1-jén. Forrás: <https://www.nyilvantarto.hu> [Letöltési idő: 2023.03.07.]

² Megjegyzés: A közölt adat a 2011. évi népszámlásból származó hivatalos adat. A Központi Statisztikai Hivatal tájékoztatása szerint a 2022. évi népszámlálás során beérkezett kérdőívek feldolgozása jelenleg is zajlik, a II. negyedévben az előzetes települési adatok, ősztől pedig már a végleges eredmények teljes körű közzététele várható.

1.3. A központi költségvetési támogatás egységes feladatalapú felhasználási terve

2023-ban Vas vármegyében a KSZR feladatok ellátására rendelkezésre álló összeget a BDK külön alszámlán kezeli, és kizárólagosan a feladatellátáshoz kapcsolódó szolgáltatások finanszírozására fordítja. A felhasználás tervezetét Szombathely Megyei Jogú Város Képviselő-testülete előirányzat módosítással, a központi könyvtár költségvetésétől elkülönítetten fogadja el, majd havi ütemezéssel utalja át a könyvtár KSZR alszámlájára.

Az állami támogatás felhasználásának tervezésekor továbbra is a **dokumentumszolgáltatás finanszírozása az elsődleges prioritás**: a rendelkezésre álló keret 49,05%-át szánjuk erre a célra.

A felhasználási jogcímek közül a **második legnagyobb csoport a Szolgáltatások egyéb kiadásai** csoport (13,73%). 2023-ban is itt lett megtervezve a szolgáltatásközvetítésbe bevont városi könyvtárak tevékenységének támogatására szánt keret, illetve a **Szolgáltatások beruházási, fejlesztési költsége** (10,09%: könyvtári bútorzat vásárlása).

A **közösségi szolgáltatások** (digitális írástudás fejlesztése, könyvtárhasználatot és olvasást népszerűsítő programok) támogatására a költségvetés 8,84%-át, míg esetlegesen kapcsolódó **személyi jellegű kiadásra** 12,55%-át szánjuk.

Vas megye Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer 2023. évi költségvetési támogatásának felhasználási terve					
			Tény		
			kiadások	összesen	
Személyi jellegű kiadások összesen				17 905 000 Ft	12,55%
	Szakmai szolgáltatás megbízási díja munkakörön kívüli és munkaidőn túli feladatra		6 500 000 Ft		
	Közösségi programok előadóinak, oktatóinak és közreműködőinek megbízási díjai		11 405 000 Ft		
Személyi juttatások járulékai összesen				2 095 000 Ft	1,47%
	Személyi juttatások járulékai		2 095 000 Ft		
Dologi kiadások összesen				108 313 000 Ft	75,90%
Dokumentumszolgáltatás				70 000 000 Ft	49,05%
	Dokumentumbeszerzés összesen				0,00%
		Könyv	57 000 000 Ft		
		Folyóirat, napilap	13 000 000 Ft		
		Nem hagyományos dokumentumok			
	Könyvtárközi kölcsönzés - egyedi dokumentumokra vonatkozó kérések teljesítése (postaköltség, csomagolás stb.)				
Információs szolgáltatás				0 Ft	0,00%
	Adattárak, adatbázisok szolgáltatás díja (pl. EBSCO), honlapfejlesztés, retrospektív feldolgozás, konverzió, oktatásban, képzésben résztvevők információellátásának segítése Helyismereti információk biztosítása, digitalizálás				
Közösségi szolgáltatás				12 613 000 Ft	8,84%
	Digitális írástudás fejlesztés, információs műveltség elsajátításának, használóképzés, tanulási folyamatok támogatása, ODR-MOKKA működéséről tájékoztatás				
	Olvasásfejlesztő, ismeretterjesztő, a könyvtár szolgáltatásait népszerűsítő programok, kulturális, közösségi rendezvények, egyéb programok, kiállítások szervezése		12 613 000 Ft		
Könyvtárosképzés,				0 Ft	0,00%

továbbképzés					
	Könyvtári személyzet rendszeres képzése, továbbképzése, szakmai napok költségei (tanfolyamok költsége, utazás, csoportos étkezés)				
Szolgáltatások szakmai anyagköltsége				0 Ft	0,00%
	Szakmai nyomtatványok, vonalkód, könyvtámasz, címkék, filmolux, olvasójegy stb.				
	Kültéri és beltéri táblák, feliratok, képkeretek, betű- és szakjelzet készlet stb.				
Szolgáltatások infokommunikációs költsége				4 000 000 Ft	2,80%
	Nem adatátviteli célú távközlési díjak				
	Adatátviteli célú távközlési díjak		4 000 000 Ft		
	Szoftverüzemeltetés, licenc díj, portálszolgáltatás díja				
Szolgáltatások szállítási költsége				1 500 000 Ft	1,05%
	Gépkocsi/könyvtárbusz üzemeltetés kiadásai (hajtó- és kenőanyag, biztosítás, szervíz)		500 000 Ft		
	Egyéb szállítási költség, csoportos utazás költsége				
	Postaköltség (egyéb postai küldemény)		1 000 000 Ft		
Szolgáltatások egyéb kiadásai				19 600 000 Ft	13,73%
	Pénzügyi szolgáltatás, bankköltség, közbeszerzés költsége Egyéb általános költségek Irodaszerek, egyéb nyomtatvány		600 000 Ft		
	Továbbszámlázott (közvetített) szolgáltatások kiadásai államháztartáson belülre - szolgáltatás vásárlása városi könyvtártól		19 000 000 Ft		
Szolgáltatások marketing eszközei				0 Ft	0,00%
	Szolgáltatást népszerűsítő, tájékoztató kiadványok, programmeghívók, hirdetés, reklámköltségek				
Szolgáltatások kísértékű tárgyi eszközei				600 000 Ft	0,42%

	Fejlesztő játékok, eszközök kiegészítő célbútorok, berendezési tárgyak, számítástechnikai eszközök, elektronikai eszközök		600 000 Ft		
Szolgáltatások beruházási, fejlesztési költsége				14 400 540 Ft	10,09%
Egyéb, a fenti kategóriákba nem sorolható tétel	Számítástechnikai nagyértékű eszközök, szoftverek				
	Szállító jármű vásárlása				
	Szoftver- és adatbázisfejlesztés				
	Egyéb: könyvtári bútorzat		14 400 540 Ft		
				0 Ft	0,00%
	Egyéb anyagok irodalomnépszerűsítő foglalkozásokhoz				
Támogatás összesen				142 713 540 Ft	

2. A vármegyei hatókörű könyvtár által nyújtott szolgáltatások

A 39/2013. (V.31.) EMMI rendelet 4. §-ban megfogalmazott elvárások alapján a **Berzsenyi Dániel Könyvtár** az alábbi **szolgáltatásokat** biztosítja a megye **203 könyvtári szolgáltató helyén**:

- **Dokumentumszolgáltatás, gyűjteményfejlesztés**
 - ✓ Gazdaságos és változatos, a felhasználói igényekhez igazodó dokumentum-ellátás, a gyűjtemény sokoldalú hasznosítása (rendszerszerű csere, frissítés), időszaki kiadványok rendelkezésre bocsátása.
 - ✓ Az újonnan beszerzett dokumentumok könyvtári használatra előkészítve való átadása.
 - ✓ Állományvédelem (szükség szerinti köttetés lehetősége).
 - ✓ A KSZR állomány szakszerű nyilvántartása, gondozása, feltárása, elektronikus lelőhely információ szolgáltatása.
 - ✓ A fogyatékkal élők, kisebbségek speciális gyűjteményi igényeinek kielégítése.
 - ✓ A helyben lévő állománnyal ki nem elégíthető felhasználói igények teljesítése könyvtárközi kölcsönzéssel.
 - ✓ Személyi változás vagy egyéb el nem hárítható kár esetén a könyvtári kihelyezett gyűjtemény szakszerű átadása, ellenőrzése.
- **Információs szolgáltatás**
 - ✓ Közhasznú és közérdekű információs szolgáltatás.
 - ✓ A magyar könyvtári rendszer szolgáltatásainak közvetítése.
 - ✓ A formális és informális képzésben résztvevők információellátásának támogatása.
 - ✓ Helyismereti információk szolgáltatása.
- **Közösségi szolgáltatások**
 - ✓ Közösségi, az olvasást és a könyvtárhasználatot népszerűsítő programok szervezése.
 - ✓ A digitális kompetencia fejlesztését segítő foglalkozások.
 - ✓ A szolgáltató hely használóinak bevonása az országos és megyei szervezésű könyves ünnepekbe, szakmai programokba, olvasásnépszerűsítő versenyekbe.
 - ✓ A KönyvtárMozi lehetőségéhez kapcsolódó szolgáltató helyeken rendszeres vetítések koordinálása tematikus ajánló készítésével.
 - ✓ A helyi munkatárs idősekkel való kapcsolattartásának (pl. házi kölcsönzés, csoportos beszélgetés stb.) szakmai támogatása.
 - ✓ A helyi társadalom közösségi ünnepei tartalmi összeállításának segítése.
 - ✓ A társadalmi együttélést erősítő, diszkrimináció-ellenes, toleranciára nevelő programok szervezése.
- **Humán erőforrás fejlesztése**
 - ✓ Szakmai jártassággal nem rendelkező új kollégák részére az ellátandó feladatok elvégzéséhez szükséges ismeretek megszerzését biztosító alapfokú könyvtárosi tanfolyam szervezése.
 - ✓ Szakmai továbbképzés, tanácsadás – szakmai műhelybeszélgetések.
- **Egyéb feladatok**
 - ✓ Tájékoztatás pályázati lehetőségekről, szükség esetén közreműködés a pályázatok elkészítésében.
 - ✓ Teljes körű könyvtár statisztikai adatgyűjtés és -szolgáltatás, az adatok elemzése.
 - ✓ Adatvédelmi dokumentáció teljes körű biztosítása.
 - ✓ A helyi munka dokumentálásához szükséges nyomtatványok biztosítása.

- ✓ A könyvtári szolgáltatások igénybevételéhez szükséges informatikai eszközök, kisértékű tárgyi eszközök beszerzése.
- ✓ Könyvtári berendezések megújítása, korszerűsítése.
- ✓ Használói igényfelmérések és elégedettségvizsgálatok.
- ✓ A KSZR szolgáltatások népszerűsítése, az azokról való sokoldalú tájékoztatás.
- ✓ A szolgáltató helyek arculatának folyamatos megújítása, egységesítése.

2023 kiemelt feladatai:

Állománymenedzsment

- 12 település (Csánig, Gór, Hegyfalva, Lócs, Nick, Nemesládony, Óriszentpéter, Sajtoskál, Tormásliget, Tömörd, Uraiújfalu, Vámoscsalád) esetében a KSZR-hez való csatlakozás előtti állományrészek (saját + korábbi mozgókönyvtári állomány) integrálása a Berzsényi Könyvtár Szikla adatbázisába;
- a VKSZR 2013-2022 közötti tevékenységéhez kapcsolódó elégedettség- és igényfelmérés alapján adott településekre célzott dokumentumanyag átcsoportosítása – a központi könyvtár cserelét állományrészének továbbosztása Kőszeg és Szombathely térségén kívül más térségekbe is;
- állománygyarapításnál az elégedettség- és igényfelmérésen jelzett témakörök hangsúlyozott figyelembevétele;
- kötelező és ajánlott irodalom iránti igény konkrét felmérése (olvasmányok címe / példányszám).

Szakmai tudás megújítás – képzés/továbbképzés

- a 2013-2022 közötti időszak elégedettség- és igényfelmérésére alapozva képzési/továbbképzési tervet kidolgozása, megvalósítása.

Fejlesztés, korszerűsítés

- Elektronikus kölcsönzésre való áttérés (Szikla Mini) koordinálása 22 településen.

Könyvtári programok

- Képregények mesehősök címmel olyan új interaktív foglalkozás kidolgozása, melynek során egy választott magyar népmese története és hőse elevenedik fel képregény formájában.

2.1. Állománymenedzsment

2.1.1. Gyűjteményfejlesztés

2022-ben a háborús infláció jelentős mértékben növelte a **folyóiratok** beszerzési költségét, és az előfizetés megújításakor kikényszerítette a példányszám csökkentését (előfizetett példányszám 973, 2021-ben előfizetett példányszám 2022-re: 1 213). A 2023-as folyóirat előfizetés tervezésekor **további árnövekedéssel** kell számolnunk. Ezért a kínálat **szinten tartása** a községekben, illetve azon településeken ahol a személyi/működési körülmények normalizálódása miatt tervezhető a 2022-es szünetelés után a **szolgáltatás újraindítása** és így a példányszám növekedése elkerülhetetlen (max. 1 000 példány), szükségessé teszi az e célra felhasználható pénzügyi forrás növelését. A folyamatosan változó előfizetési árak ellensúlyozása továbbá azt is igényli, hogy a korábbi évek gyakorlatától (adott év októbere, novembere) eltérően a kapcsolódó **megrendelés 2023. május 15-ig** megtörténjen.

Az **egyedi állomány nyilvántartásba kerülő dokumentumok** (könyv, hangoskönyv) esetében a beszerzendő kötetszámat a 2022. évi átlagár (2 635,- Ft) alapján határoztuk meg. Az előírányzott

dokumentumennyiség részeként a **nemzetiségi** kultúra megőrzését támogató **állományrészek gyarapodását 200 kötetre** tervezzük.

DVD-ék beszerzését a használói igények változása és a forgalmazási problémák miatt továbbra sem tervezzük.

Össességében, 2023-ban **70 000 000,- Ft**-ot szánunk **gyűjteményfejlesztésre**.

Beszerzendő dokumentumtípus	tervezett darabszám	tervezett értéke ezer Ft-ban
könyv- és hangoskönyv beszerzés	21 250	56 000 000
folyóirat, heti-, napilap	1 000	14 000 000
nem hagyományos dokumentum (DVD, CD)	0	0
egyéb	0	0
Összesen:	22 250	70 000 000

A dokumentumok beszerzését a megye egyes tájegységeiben 2023-ban is településarányosan végezzük.

Könyvtárunk törvényi kötelezettségének eleget téve idén is **közbeszerzési eljárással** választja ki azt a **szolgáltatót**, amely a legkedvezőbb feltételekkel kínálja beszerzésre az **egyedi állománynyilvántartásba kerülő nyomtatott dokumentumokat**. Elvárásaink az előző években kialakítottakhoz hasonlóak:

- legkedvezőbb árengedmény;
- adatszolgáltatás a megrendelt dokumentumok formai és tartalmi feltárásához (bibliográfiai leírás, ETO-jelzet, tárgyszó, elektronikus formátum [HUNMARC]);
- a kínálat terjedjen ki a Magyarországon kereskedelmi forgalomba kerülő magyar és idegen nyelvű kiadványokra;
- teljes körű elektronikus ügyintézés (rendelés, reklamáció, szállítások nyomon követése, rekordletöltés), kapcsolattartás;
- nem kereskedelmi célú tartalmi ismertető;
- a megvásárolt kötetek könyvtári használatra alkalmas szerelése (raktári jelzet, sarok, egy-egy könyvkártya, katalóguskarton);
- esetenként teremtse lehetőséget a személyes válogatásra;
- a megrendelések visszaigazolása és teljesítése a kézhez vételtől számított öt munkanapon belül.

Az egyedi nyilvántartású, nyomtatott dokumentumok közül a közbeszerzési eljárás alól továbbra is mentesülnek a helyi vonatkozású kiadványok, melyek elsődleges beszerzési forrásai a helyi kiadók, szerzők, illetve a nemzetiségi anyanyelvi kultúra ápolását segítő könyvek. Esetükben – elsődlegesen horvát nyelvterületen – a magyarországi elégtelen választék szükségessé teszi az anyaországból történő közvetlen vásárlást.

A dokumentumok szerzeményezésekor a **Berzsenyi Dániel Könyvtár** áll **megrendelői kapcsolatban a szállítókkal**.

A **könyvek, hangoskönyvek esetében** a tényleges megrendeléseket – az ellátandó települések száma alapján arányosan meghatározott keret erejéig – a szolgáltatásközvetítésbe bevont városi könyvtárak kezdeményezik. A kiválasztott dokumentumok közvetlenül a városi könyvtárakhoz érkeznek, ahol gondoskodnak átvételükről, elektronikus állományba vételükről és kiszállításukról a körzetükhöz tartozó községi szolgáltató helyekre. A dokumentum-ellátásban közreműködő

városi könyvtárakkal szemben elvárás és kötelezettség az állományba vételt igazoló, a könyvtári integrált rendszerből kinyomtatott dokumentáció megküldése a dokumentumok átvételét követő 30 napon belül a központi könyvtárba.

A **folyoiratokat** közvetlenül a Berzsényi Dániel Könyvtár rendeli minden szolgáltató hely számára, és könyvtárunk hatásköre az esetenként szükséges reklamációs ügyintézés is a községek jelzése alapján. A szállítási cím a könyvtári, információs és közösségi hely címe.

2.1.2. Állomány nyilvántartása, feltárása, gondozása

Település	Lakónépessége	A településen helyben lévő dokumentumok száma (csereletét nélkül)	Elektronikus nyilvántartásba vett dokumentumok (%-ban)	A szolgáltató hely dokumentumállománya elektronikus katalógusban: teljes mértékben feltárt (100 %) részben feltárt (becsítés %-ban) nem érhető el (0 %)	Selejtezendő dokumentumok százalékos aránya (becsítés %-ban)	Raktári jelzetek megfelelése (0 % nincs, 100 % teljes mértékben megoldott)	Vonalkódolás (0 % nincs, 100 % teljes mértékben megoldott)
Összesen	99259	397 345	83	87	22	73	47
1-500 lakosú településen	36041	206 695	86	87	22	76	48
501 – 1000 lakosú településen	34849	116 855	69	87	20	70	49
1001 – 1500 lakosú településen	14368	39 442	100	99	11	91	60
1501 – 5000 lakosú településen	14001	34 353	68	72	10	70	39

A vármegyében az **állomány nyilvántartása, feltárása** egységesen a **Szikla21** könyvtári integrált rendszerrel történik.

Az új dokumentumok és a választékot növelő csereanyag **kiszállításának gyakoriságát** vármegyei szinten átlagosan **három** alkalomra tervezzük településenként.

Tételes, **teljes körű állományellenőrzést** a Berzsényi Dániel Könyvtár közvetlen közreműködésével **13 településen** tervezzük:

- Celldömölk térsége: Kemenesmagasi
- Kőszeg térsége: Bozsok, Cák, Gyöngyösfalu, Kőszegdorozsló, Kőszegpaty, Kőszegszerdahely, Lukácsháza, Nemescsó, Pusztacsó, Velem
- Sárvár térsége: Ikervár
- Szombathely térsége: Nemeskolta

A lista kiegészülhet az előre nem látható személyi változások miatt szükségessé váló állományellenőrzésekkel, illetve a könyvtári bútorzat megújításába bevont településeken az új berendezés elkészülte utáni állományselejtezéssel.

2.2. Dokumentumszolgáltatás

Kistelepüléseink dokumentumszolgáltatását 2023-ban is kétféle módon oldjuk meg:

1. a kihelyezett KSZR gyűjtemény új beszerzésekkel és csereanyaggal bővül,
2. biztosítjuk más könyvtári gyűjtemények dokumentumaihoz való hozzáférést (eredeti dokumentum, másolat) könyvtárközi kölcsönzéssel.

Ha a 2023-ra tervezett egyedi állomány-nyilvántartásba kerülő dokumentumok teljes mennyiségét beszerezzük, egy szolgáltató helyre **átlagosan 105 új kötet és 5 féle folyóirat** kerül ki. A kiszállított új könyvek mennyiségét a **cseréletét** növeli. Segítségével a szolgáltató helyeken jelentős **választék bővülés** érhető el. A rendszer lehetőségeinek bővítése, a központi könyvtár ilyen jellegű állományrésze megyei szintű szolgáltatásának kidolgozása a KSZR 2013-2022 közötti tevékenységéhez kapcsolódó elégedettség- és igényfelmérés alapján valósulhat meg.

A helyben lévő gyűjteményekkel ki nem elégíthető igényeket könyvtárközi kölcsönzéssel teljesítjük.

Kistelepüléseknek könyvtárköziben küldött dokumentumok száma:	1 900
eredetiben	1 600
elektronikusan	50
fénymásolatban	250

2.3. Információs szolgáltatás

A Berzsényi Dániel Könyvtár **gyűjteményének** rendelkezésre bocsátásával biztosítja az információhoz és tudáshoz való szabad, korlátozásmentes hozzáférést.

A Szikla integrált könyvtári rendszer lehetővé teszi a vármegyei egységes lelőhely nyilvántartást.

A központi könyvtár **Savariensia gyűjteménye** széles körű **helyismereti információszolgáltatással** segíti a helytörténeti kutatómunkát.

A **tájéegységi** vonatkozású **helyismereti információs igények** kielégítését a szolgáltatásközvetítésbe bevont városi könyvtárak saját honlapja is segíti.

A **térségi információszolgáltatás** eszköze a VKSZR honlap (<https://www.vkszr.bdmk.hu>) a településekre vonatkozó könyvtári információk frissítésével, illetve a Facebook oldal, ahol a megújult KSZR szolgáltató helyekről, községi könyvtári programjainkról teszünk közzé szerkesztett fotósorozatokat.

Az információszolgáltatás részeként hangsúlyt fektetünk a **helyismereti információk közvetítésére:**

- folyamatosan bővül a központi könyvtár adatbázisában a Vas megyei településekről az **országos, megyei és helyi lapokban** megjelent **feltárt cikkek** száma, melyek bármikor **visszakereshetők;**

- **biztosított a kisebbségi anyanyelvi folyóiratok** (horvát, német, szlovén) helyismereti szempontú feltárása;
- KSZR forrásból **8 község** részére fizettük elő az **Arcanum Digitális Tudománytár**at (Boba, Csákánydoroszló, Ják, Óriszentpéter, Pinkaminszent, Rum, Szentpéterfa, Táplánszentkereszt);
- **szükség esetén egységes arculatterv** alapján készítünk **szórólapot** a szolgáltató helynek, melyen a nyitva tartás adatai mellett az adott Könyvtár, Információs és Közösségi Hely szolgáltatásairól is tájékozódhatnak az érdeklődők;
- esetenként **irodalomkutatással, anyaggyűjtéssel** segítjük a községi szolgáltató hely tájékoztató munkáját.

2.4. Közösségi szolgáltatások

2023. április 24. és 2023. november 20. között előzetesen összeállított programajánlóból történő választás alapján **900 rendezvény** megvalósulását tervezzük **15 000 résztvevővel**.

Tervezett programok száma – 2023. Vas megye

A program típusa, mely a KSZR szolgáltató könyvtár szervezésében valósul meg	KSZR állami támogatásból és saját forrásból		Európai Unió és hazai támogatásból	
	tervezett programok száma	résztvevők száma összesen (fő)	tervezett programok száma	résztvevők száma összesen (fő)
Vetélkedők, versenyek	2	40	0	0
Könyvtárbemutató	0	0	0	0
Tanítási óra iskolai csoportoknak	4	80	0	0
Könyvtári óra iskolai csoportoknak	0	0	0	0
Játékos tevékenység	100	1600	0	0
Tanfolyam, tréning	7	130	0	0
Előadás, konferencia	92	1430	0	0
Kiállítás	0	0	0	0
Könyvbemutató	30	720	0	0
Műsoros, szórakoztató rendezvény	70	2300	0	0
Hangverseny	0	0	0	0
Filmvetítés	450	6200	0	0
Használóképzés	0	0	0	0
Digitális kompetenciafejlesztés	15	200	0	0
Egyéb	130	2300	0	0
Összesen	900	15000	0	0
A programok, melyek egyéb szervezésben, egyéb forrásból valósulnak meg a szolgáltató helyen (helyi pályázat, helyi önkormányzat, egyéb)	Tervezett programok száma	Résztvevők száma összesen (fő)		
Rendezvények száma				
Ebből a használóképzést szolgáló rendezvény				
Összesen	750	15 000	0	0

Továbbra is tervezzük az **anyanyelvi kultúra ápolását** segítő könyvtári rendezvényeket, **hat településen** összesen nyolc alkalommal, mintegy 145 fő részvételével számolva:

Település	Program	Alkalm	Nyelvterület	Létszám
Felsőcsatár	Háromnyelvű kötetbemutató	1	horvát/német/magyar	20
Felsőszölnök	Szlovén nyelvű könyvajánló gyerekeknek	1	szlovén	15
Felsőszölnök	Népszokásaink	1	szlovén	15
Horvátzsidány	Háromnyelvű kötetbemutató	1	horvát/német/magyar	20
Narda	Háromnyelvű kötetbemutató	1	horvát	20
Peresznye	Horvát nyelvű Ringató foglalkozás	1	horvát	10
Szentpéterfa	Háromnyelvű kötetbemutató	1	horvát/német/magyar	25
Szentpéterfa	Író-olvasó találkozó	1	horvát	25
Összesen:		8		145

2.5. Speciális könyvtári szolgáltatások, dokumentumok, eszközök biztosítása a fogyatékkal élők számára

- Házhozszállítás: az idős és/vagy mozgásukban korlátozott emberek ellátása érdekében.
- Kapcsolatépítés, -erősítés a kistelepüléseken működő szociális gondozást végző intézetekkel, az ott élők helyi könyvtári ellátásba integrálása érdekében.
- Esélyegyenlőségi filmvetítés sorozat a rumi könyvtári szolgáltató hely és Rum-Kastély EGYMI együttműködésével.

2.6. Szakmai képzés, továbbképzés

A KSZR szolgáltatási rendszerében képzésére, illetve továbbképzésére az alábbi lehetőségeket kínáljuk Vas megyében:

- rendszeres továbbképzés szakmai napok keretében,
- egyéni szakmai tanácsadás: személyes találkozó, levél, e-mail, telefon,
- tanfolyamok indítása,
- írásos tájékoztatók készítése.

A községi szolgáltató helyek nem szakképzett munkatársainak 27 órás **alapfokú könyvtárosi tanfolyam** szervezése.

Tervezett időpont: 2023. május/október

Érintett létszám: elégedettség és igényvizsgálat szerint érdekelt: 25 település

Tanfolyami forma: személyes konzultáció.

Szakmai Műhelynap

Konzultációs alkalom többféle témakörben előzetes egyeztetés alapján.

Tervezett témakörök:

- Könyvtárosi munkát segítő internethasználat, keresés: online katalógus használat, könyvtári adatbázisok, Vasi Digitális Könyvtár - elégedettség és igényvizsgálat szerint érdekelt: 23 település

- Könyvtári dokumentáció vezetése - elégedettség és igényvizsgálat szerint érdekelt: 22 település
- Könyvtári integrált rendszer kezelése elégedettség és igényvizsgálat szerint érdekelt: 22 település
- Rendezvényszervezési jógyakorlatok - elégedettség és igényvizsgálat szerint érdekelt: 30 település

Tervezett időpont: 2023. május/június

Az Összefogás hetének hagyományos rendezvényeként 2023-ban is megszervezzük meg a *XXIX. Vasi Könyvtári Napot*.

A szolgáltatásközvetítésbe bevont **városi könyvtáraknak két** alkalommal szervezünk szakmai **konzultációs napot**.

Szakmai tanácsadás

- Szükség szerint tartjuk a kapcsolatot a fenntartó önkormányzatokkal és tájékoztatást adunk településük könyvtári szolgáltató helye munkájáról, eredményeiről, az esetleges problémákról.
- Folyamatosan válaszoljuk meg az e-mailen, telefonon érkezett szakmai kérdéseket, és előzetes egyeztetés alapján személyes konzultációkat tartunk.
- Releváns pályázati kiírás esetén segítjük az érdeklődő önkormányzatokat a könyvtári fejlesztési célú pályázatok szakmai összeállításában.
- Havi ajánlók készítésével és elektronikus küldésével segítjük a KönyvtárMozi szolgáltatáshoz kapcsolódó települések filmvetítési tematikájának kialakítását.

2.7. Eszközbeszerzés

A könyvtári bútorzat teljes körű megújításának felmérését az alábbi településeken tervezzük:

Térség	Szolgáltató hely
Celldőmők térsége	Kemenessömjén, Vönöck
Kószeg térsége	Cák, Nemescsó
Sárvár térsége	Ölbő
Szombathely térsége	Kisunyom, Vasasszonyfa
Vasvár térsége	Gersekarát, Telekes

A tényleges megvalósulás a helyszíni felmérések utáni árajánlatok függvénye.

A könyvtári programkínálat bővítéséhez Lego eszközcsomag (STORY21 Oktatási készlet) beszerzése.

2.8. A megyei könyvtár által a kistelepülési megállapodásban vállalt további szolgáltatás

- Végezzük a szolgáltató helyek statisztikai adatszolgáltatásához kapcsolódó teendőket.
- Gondoskodunk arról, hogy az adatvédelmi törvény betartásához szükséges nyilatkozatok a szolgáltató helyeken rendelkezésre álljanak.

- Igény szerint szerkesztjük és közreadjuk a kistéleplési szolgáltató helyek közkönyvtári szolgáltatásait népszerűsítő tájékoztatókat.
- Biztosítjuk a szolgáltató helyek használatának rögzítéséhez azokat a könyvtári ügyviteli nyomtatványokat, amelyek a statisztikai adatszolgáltatás céljának és az adatvédelemnek egyaránt megfelelnek (saját előállítás).
- A könyvtári dokumentumok raktári rendjének biztosítása érdekében gondoskodunk a dokumentumok egységes szereléséről, tájékoztató feliratokról, szakjelzőkről.
- Szükség szerint gondoskodunk a kihelyezett dokumentumok állagmegóvásáról, újraköttetéséről.
- Közreműködünk minden olyan pályázat megfogalmazásában és megvalósításában, amely hozzájárul a KSZR szolgáltató helyek működési körülményeinek javításához, korszerűsítéséhez.

3. Szolgáltató könyvtár

A központi szolgáltató könyvtár alapfeladata 2022-ben is változatlan. Vas megye legnagyobb gyűjteményével rendelkező közkönyvtáraként a kulturális alapellátás megkerülhetetlen bázisintézménye. Az újesztendő tervezésének alapeleme az energetikai szempontból hatékony működés tervezetének, javaslatainak kidolgozása. A 2023-as esztendő kiemelt könyvtárszakmai feladatrendszer:

- a 2022. évi látogatószám megtartása, javítása,
- RFID technológia alkalmazása – önkiszolgáló állomások létrehozása,
- helytörténeti mobil applikáció,
- Vasi Digitális Könyvtárban elérhető teljes szövegű dokumentumok körének bővítése,
- Minősített Könyvtár cím újbóli elnyeréséhez kapcsolódó pályázat,
- Könyvtári évkönyv megjelentetése,
- Életünk című irodalmi, művészeti és kritikai folyóirat kiadása.

A felsorolt feladatokat és a kulturális törvény előírásaiból következő kötelezettségait a Berzsenyi Könyvtár 2023-ban is változatlan létszámmal látja el.

4. Minőségfejlesztés, minőségirányítás, a szolgáltatás dokumentálása

A **Berzsenyi Dániel Könyvtár** szolgáltatásszervezésének alapelve a **partnerközpontúság**, a mindenkor belső és külső partnerek igényeinek kielégítése. A **Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer** a szakszerű feladatellátás mellett **ugyanezen alapelv** érvényesítésére törekszik.

2023-ra tervezett

- elégedettségmérés:
 1. alapfokú tanfolyam
 2. szakmai műhelynap
- elégedettség- és igényfelmérés:
 1. A KSZR 2013 és 2022 közötti tevékenységéhez kapcsolódó felmérés
- igényfelmérés:
 1. 2023. évi könyvtárat és olvasást népszerűsítő programok

A feladatellátás során keletkező **iratanyag** a **központi könyvtár iratkezelési szabályzata** szerint kerül iktatásra és megőrzésre.

5. Kommunikáció dokumentálása

Kommunikációs cél a KSZR szolgáltatás népszerűsítése, a szolgáltatási lehetőségekről való tájékoztatás.

Célcsoportok:

- KSZR szolgáltató helyek potenciális használói, az érintett kistelepülések lakossága.
- Kistelepülési önkormányzatok.
- Helyi kulturális, oktatási intézmények, civil szervezetek.

A szolgáltatásnépszerűsítés eszközei:

- Egységes arculati elemek (logó) használata.
- KSZR rendezvényekhez kapcsolódó plakátok, meghívók készítése.
- Média megjelenés (rádió, TV, nyomtatott sajtó [megyei napilap, helyi újságok]) kezdeményezése.
- A KSZR Facebook oldalának és új honlapnak folyamatos feltöltése friss információkkal.

Szombathely, 2023. március 24.

Dr. Baráthné Molnár Mónika
Szombathelyi Könyvtár igazgató

